

Oponentský posudok na habilitačnú prácu

Ing. Petra B u r g e r a, PhD. vypracovanú na tému „Štruktúra financovania klastrov v Európe a v Severnej Amerike“

Na základe poverenia dekanom Ekonomickej fakulty Technickej univerzity v Košiciach doc. Ing. Michalom Šoltésom, PhD. po schválení vo Vedeckej rade Ekonomickej fakulty TUKE zo dňa 30. 01. 2018, predkladám oponentský posudok na habilitačnú prácu „Štruktúra financovania klastrov v Európe a v Severnej Amerike“, ktorú vypracoval Ing. Peter B u r g e r , PhD., habilitant v študijnom odbore 3.3.5 verejná správa a regionálny rozvoj na Ekonomickej fakulte Technickej univerzity v Košiciach.

Problematike výskumu klastrov je venovaná v širokej odbornej verejnosti rastúca pozornosť. Klastre umožňujú stimulovať hospodársky rast ekonomiky, zvyšovať konkurencieschopnosť a výkonnosť podnikov, podnecovať inovácie, pomáhajú zvyšovať export a ovplyvňovať zamestnanosť v regióne. Z toho dôvodu otázka využitia klastrov ako nástroja na podporu národnej, ale predovšetkým regionálnej a miestnej (lokálnej) konkurencieschopnosti nadobúda v poslednom období na význame. Z uvedeného vyplýva aj aktuálnosť riešenej habilitačnej práce.

Ako uvádza habilitant, cieľom práce bolo preskúmať financovanie klastrov v rôznych teritóriách (Európa a Severná Amerika) v rôznom čase (2011 a 2016), v rôznych odvetviach a zamerať pozornosť na rozdiely vo financovaní klastrov z verejných zdrojov v krajinách s vyššou úrovňou inovačnej výkonnosti oproti krajinám s nižšou úrovňou inovačnej výkonnosti. Cieľom bolo pokúsiť sa zdôvodniť rozdiely vo financovaní porovnávaných skupín klastrov a uviesť dôvody, prečo je možné domnievať sa, že tieto rozdiely existujú, sú štatisticky významné a pokúsiť sa ich interpretovať. Po preštudovaní práce konštatujem, že cieľ práce (tak ako bol formulovaný) bol splnený.

Habilitant rozdelil prácu do šiestich logicky na seba nadväzujúcich kapitol. Oceňujem prehľadne spracovanú prvú kapitolu prezentujúcu vstup do riešenej problematiky, definičné vymedzenie základných pojmov a hutne spracovaný prehľad najvýznamnejších štúdií zaoberajúcich sa financovaním klastrov. Druhá kapitola prezentuje stručné porovnanie základných prístupov k podpore klastrov v Nemecku a v USA a piliere klastrovej politiky vo vybraných európskych krajinách. Prehľadne a hutne je spracovaná posledná časť tejto kapitoly venujúca sa klastrovej politike v USA a prezentácii klastra Silicon Valley ako jej najúspešnejšieho príkladu.

Z hľadiska zamerania habilitačnej práce je zaujímavá tretia kapitola venovaná analýze možností financovania klastrov vo svete. Pozitívne hodnotím práve tú časť, ktorá sa venuje analýze financovania klastrov z finančných prostriedkov verejného a súkromného sektora a problematike financovania klastrových programov.

Za ťažiskovú považujem piatu a šiestu kapitolu. Piata kapitola obsahuje popis dotazníkových prieskumov, štatistické metódy použité v habilitačnej práci, vymedzenie cieľa habilitačnej práce a stanovenie hypotéz. Dávam na zváženie poradie jednotlivých subkapitol v 5. kapitole, t.j. najprv stanoviť cieľ a hypotézy a následne metodiku výskumu a metódy použité vo výskume. Cieľ práce je vymedzený jasne a hutne, habilitant formuloval 9 hypotéz, ktoré overoval prostredníctvom 4 výskumov. Výsledky získané realizáciou spomínaných štyroch výskumov poskytli údajovú základňu pre potvrdenie resp. zamietnutie jednotlivých hypotéz a vytvorili priestor pre hĺbkovú (nielen štatistickú) analýzu získaných údajov. Výsledky umožnili zistiť ako sú financované európske a severoamerické klastre, v čom sú spôsoby ich financovania rovnaké a v čom sa líšia; ako sa zmenilo financovanie európskych klastrov za posledných 5 rokov a viacero ďalších skutočností, ktoré súvisia s financovaním klastrov. Metodický postup realizovaných výskumov má svoju logiku a hodnotím ho pozitívne.

K prínosom habilitačnej práce: prínosy *v teoretickej oblasti* spočívajú najmä v prehľadne spracovanom zozname štúdií a výskumných úloh venujúcich sa problematike klastrov, v rozpracovaní pilierov klastrovej politiky a analýze možností financovania klastrov z finančných prostriedkov verejného a súkromného sektora. Prínosy *v praktickej oblasti* riešenej problematiky hodnotím vysoko pozitívne. Sú prezentované v 6. kapitole prostredníctvom viacerých výskumov, ktoré hodnotím ako novátorské a zaujímavé. Oceňujem štatistické spracovanie získaných výsledkov. Habilitant odpovedal na otázku, aká je štruktúra financovania klastrov v Európe a v Severnej Amerike, aké sú rozdiely vo využívaní verejných a súkromných zdrojov pri financovaní klastrov v Európe v rokoch 2011 a 2016, aké sú rozdiely vo využívaní verejných a súkromných zdrojov pri financovaní priemyselných klastrov a klastrov služieb a odpovedal na otázku úrovne centralizácie a decentralizácie pri podpore klastrov z verejných zdrojov v európskych krajinách v rokoch 2011 a 2016.

Po preštudovaní habilitačnej práce a v nadväznosti na výsledky realizovaných výskumov predkladám do diskusie nasledovné otázky:

1. V súvislosti s financovaním klastrov zohrávajú stále väčšiu úlohu verejné zdroje, ktoré sa hlavne v poslednom desaťročí stávajú dôležitým zdrojom financovania hlavne v európskych krajinách (str. 15). Aký je Váš názor na podporu klastrov (aj výšku

podpory) smerovanú z nadnárodnej, národnej, regionálnej či miestnej (lokálnej) úrovne.

Ktoré faktory to ovplyvňujú?

2. Zhodnoťte využívanie finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov a rámcových programov ako jeden zo zdrojov financovania klastrov v tranzitívnych ekonomikách. Ktoré faktory ovplyvňujú štruktúru zdrojov financovania klastrov v tranzitívnych ekonomikách?
3. V práci uvádzate, že výška podielu verejných prostriedkov na celkovom rozpočte klastrov je do veľkej miery závislá *na predstaviteľoch klastrových organizácií a ich individuálnych preferenciách* rovnako ako na možnostiach podpory prostredníctvom klastrových programov z verejných zdrojov v jednotlivých krajinách. Konkretizujte.
4. Venovali ste sa vo svojom výskume aj otázke využívania finančných zdrojov na aktivity klastrov?
5. Základná otázka: V ktorých oblastiach vidíte možnosti využitia výsledkov riešenia Vašej habilitačnej práce?

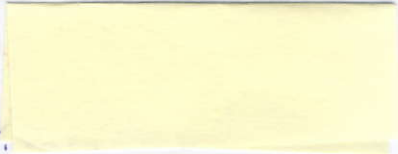
Z á v e r:

Konštatujem, že predložená habilitačná práca Ing. Petra B u r g e r a, PhD. vypracovaná pod názvom „Štruktúra financovania klastrov v Európe a v Severnej Amerike“ spĺňa všetky kritériá stanovené pre habilitačné práce. Prácu hodnotím pozitívne, odporúčam ju k obhajobe a po jej úspešnom obhájení odporúčam udeliť uchádzačovi titul

d o c e n t

v odbore 3.3.5 verejná správa a regionálny rozvoj na Ekonomickej fakulte Technickej univerzity v Košiciach.

V Banskej Bystrici 5.3.2018

prof. Ing. Ľubica Lesáková, PhD.

Ekonomická fakulta

Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici